

Vattenfall (Samtal med Lars G Nordström, styrelseordförande och Magnus Hall, vd och koncernchef)

28 april 2020

Corporate speakers:

- Magnus Hall; Vattenfall; vd och koncernchef
- Lars G Nordström; Vattenfall; styrelsens ordförande
- Karin Lepasoon; Vattenfall; kommunikationsdirektör

PRESENTATION

Axel Calissendorff: Då tackar vi näringsministern för den redogörelsen och jag lämnar nu ordet till styrelsens ordförande Lars G Nordström som alltså deltar per telefon och verkställande direktören Magnus Hall som har meddelat att ni gemensamt ska redogöra för det gångna årets arbete.

Som moderator deltar även Vattenfalls kommunikationsdirektör Karin Lepasoon, varsågod.

Karin Lepasoon: Tack så mycket, herr ordförande. Ja, vi har ju då Lars med oss på telefon och vi kommer att ha ett litet samtal tillsammans och det känns ju naturligt att prata ganska mycket om hur Vattenfall påverkas av den rådande situationen. Men låt oss ändå börja vid 2019 och börja med dig Lars. Hur skulle du sammanfatta år 2019 för Vattenfall?

Lars G Nordström: 2019 var ett bra år på många sätt. Det som är allra bäst med 2019 det är om man tittar bakåt att 2017 var bättre än 2016, 2018 var bättre än 2017 och 2019 var bättre än 2018. Och i den serien så tycker jag att man ser en bra sammanfattning utav vad som faktiskt hände 2019.

Alla de nyckelområden som vi har definierat och som bland annat har bäring på resultaträkningen och på balansräkningen och strukturen på nöjdhet hos kunder och anställda, hållbarhetsfrågor, styrelsens och lednings arbetsform och så vidare på alla de områdena så har vi 2019 blivit bättre än vi har varit tidigare och det tycker jag är den verkliga höjdpunkten för det året.

Karin Lepasoon: Har du några andra kommentarer, Magnus, kanske mera konkreta höjdpunkter som du vill lägga till Lars kommentar här?

Magnus Hall: Ja, det gör jag naturligtvis gärna. Finansiellt har vi uppfyllt båda våra mål så på det sättet var det väldigt lyckat, men framför allt att vi följer vår strategi att möjliggöra ett fossilfritt liv inom en generation. Och för oss betyder det stora förändringar, under året så stängde vi ner kolkraftverk både i Tyskland och i Holland.

Vi har ökat vår försäljning till våra kunder vilket vi naturligtvis vill fortsätta att göra. Vi var med i och vann en auktion eller en tävling kan man nästan kalla det för Hollandse Kust 3 och 4, det är vindkraftsparker på havet, där vi redan hade vunnit del 1 och 2, så vi kan slå ihop dem till någonting som är riktigt effektivt och satsa inför framtiden att bygga ut förnybart.

Vi köpte ett försäljningsbolag i Holland som heter Delta som går mycket bra, så vi har mängder med saker som vi gör som jag tycker ligger precis i den linje vi vill ha nämligen att möjliggöra ett fossilfritt liv inom en generation och 2019 var ett bra år på det sättet också.

Karin Lepasoon: Och som vi hörde näringsministern här prata om det här med elektrifiering av samhället. Det är ju också något som är viktigt för Vattenfall. Hur har det utvecklats under 2019?

Magnus Hall: Ja, elektrifiering är ju just på tre områden som ministern nämnde det handlar om att möjliggöra för bilar att gå på elektricitet, det möjliggör för att industrin för att ställa om till elektrifiering och det handlar också om att kunna, på kontinenten framför allt, använda el för att ersätta gas och kol och olja.

Där har vi utvecklat oss. Vi bygger ut laddinfrastrukturnät i Europa. Vi har ju ett samarbete i Sverige som alla vet med HYBRIT, där vi tittar på att möjliggöra fossilfritt stål, vilket naturligtvis är för oss.

Karin Lepasoon: Samarbetet med SSAB.

Magnus Hall: Samarbetet med SSAB och LKAB och där också energimyndigheten är med och finansierar, ska vi inte glömma bort. Samarbetet tillsammans med staten vilket fungerar väldigt väl.

Och vi byggde också en så kallad power-to-heat, det vill säga att vi använder el för att göra värme i Berlin, när vi får överskottsel i systemet så kommer vi kunna göra värme. Så att vi gör två saker, vi stänger det som släpper ut koldioxid och vi utökar det som kommer att ersätta.

Karin Lepasoon: Tittar man på elpriset och dess utveckling. Hur skulle du beskriva det?

Magnus Hall: Vi har ju nästan vad man kan kalla för en perfekt storm på sitt sätt just nu. Vi är väldigt beroende av det nordiska elsystemet som är lite för sig själv kan man säga lite skilt från det europeiska och det som har hänt här är att vi har haft väldigt mycket vatten som har kommit genom regn.

Vi har ett överskott av vatten i vårt system, vi har haft väldigt mycket vind och samtidigt har vi haft ett varmt klimat vilket innebär att konsumtionen har gått ner. Den kommer säkert att påverkas också av coronavirus men även av värmen så påverkas det.

Sammantaget har vi fått extremt låga elpriser i Norden just nu och det påverkar naturligtvis ett bolag som Vattenfall som producerar så mycket el. Det är en situation som vi befinner oss i och som vi nu måste hantera.

Karin Lepasoon: Lars, ur styrelsens perspektiv, hur ser vi på Vattenfalls förmåga att hantera prisrisk?

Lars G Nordström: Ja, man talar ju väldigt mycket om att det är en så förfärlig osäkerhet just nu och det kan jag på ett sätt hålla med om. Å andra sidan så är det ju ganska säkert att vi har en utveckling med sjunkande intäkter. Och när man har det, oavsett vad man bedriver för verksamhet så måste man naturligtvis anpassa kostnaderna.

Man måste också se över de investeringar som man har beslutat att genomföra, ändra tidsplanen för dem eller eventuellt avstå. Så att, det som är viktigt här är ju då att behärska den förändring som pågår, inte nödvändigtvis leda den och springa först och skrika högst, men ändå vara snabb i att se vilka förändringar som händer och sedan vidta åtgärder snabbt för att parera på det sätt som jag försökte beskriva.

Vi kommer att ha en situation och det är inte osäkert, det är ingen osäkerhet förknippad med det med låg efterfrågan och överkapacitet och då gäller det att agera precis på det sättet.

Karin Lepasoon: De som följer svensk media har också läst att det ställs ibland frågor kring Vattenfalls roll i det här läget. Hur skulle du vilja kommentera den, Lars?

Lars G Nordström: Det där är en farlig fråga att ställa till mig för jag kan tala länge om detta. Men jag ska försöka göra det kort och det är ju att Vattenfall har ett ägardirektiv, det är beslutat av riksdagen och därför blir jag ibland förvånad om riksdagsledamöter ställer krav och väcker frågor som nästan är i strid med det ägardirektivet.

Vi ska alltså affärsmässigt bedriva vår verksamhet, vi ska leverera marknadsmässig avkastning och i tillägg till det kan man ju lägga den självklara observationen att vi faktiskt är ett aktiebolag som då har att följa aktiebolagslagen och de governance-regler som gäller på aktiemarknaden.

Och mot den bakgrunden så är det ju för styrelsen och ledningen att arbeta utifrån det som vi tror och tycker och anser är bolagets bästa. Vi är inte ett energipolitiskt instrument och vi är ingen from stiftelse som ska hjälpa utvalda kategorier utav leverantörer eller kunder, utan vi ska agera utifrån de nyckelord som finns i ägardirektivet.

Karin Lepasoon: Ska vi prata lite om hur läget är i dag, Magnus. Hur påverkas Vattenfall idag av det rådande läget?

Magnus Hall: Vi påverkas ju av två, på två sätt, dels det jag beskrev om den nordiska marknadssituationen som påverkar priset, men också om man tittar på pandemin och

effekterna av det så påverkas vi och vi har sagt att vi egentligen har tre sätt att hantera det här.

Det första är att se till att vår personal, alla kan jobba säkert och att vi på olika sätt tar hand om de regler och bestämmelser som finns i varje land för att begränsa spridningen av coronaviruset, naturligtvis.

Sedan har vi också en samhällsviktig funktion för att vi ska leverera el, värme och gas till våra kunder och jag skulle tro nu när väldigt många är hemma, om inte det fungerar skulle man kunna se det som extremt allvarligt faktiskt, så att vår roll där att säkerställa att vi kan göra detta parallellt med att vi kan hantera att folk kanske blir sjuka och säkerställa det är ju otroligt viktigt för oss inte bara i Sverige utan också på kontinenten där vi agerar som stora aktörer, både i Tyskland och i Nederländerna. Så vi har tagit hand om vår personal och vi har tagit hand om att säkerställa att vi kan leverera och stå för det som behövs.

Och den tredje delen är naturligtvis det som Lars nu var inne på att vi jobbar med. Hur ska vi hantera den här ekonomiska konsekvensen, som egentligen alla vet att det kommer att hända någonting och det har redan hänt men hur långt blir det? Vad blir de slutliga effekterna?

I allt det där är det väldigt mycket osäkerhet som finns och där vi naturligtvis nu jobbar som alla andra genom program för att säkerställa att vi har gjort allting vi kan för att vara beredda att hantera den här ganska, skulle jag tro, negativa konjunkturutvecklingen vi har framför oss.

Karin Lepasoon: Kan du ge några exempel på vad det kan vara?

Magnus Hall: Ja, för oss så kan det handla om att minska, skjuta på investeringar, stoppa investeringar. Det innebär att vi drar ner på underhållsinvesteringar. Det innebär att vi försöker hitta kostnader som i dag har som vi kan skjuta på eller helt plocka bort.

Finns det möjlighet att gå ner i arbetstid ska vi försöka göra det. Vi prövar alla olika instrument naturligtvis att förhandla om avtal med våra leverantörer i den mån vi kan göra det är en viktig del i att försöka hålla våra kostnader under kontroll.

Du hade en tidigare fråga om det här med prisrisk. Vattenfall har ju en princip av att säkra sina intäkter längre fram så det gör att den omedelbara effekten nu blir lite mindre men på sikt kommer alla de här prisnedgångarna rakt in i vårt system också. Då har vi lite förberedelsestid att verkligen hantera det här, vilket är viktigt, och det gör vi nu med största intensitet skulle jag säga.

Karin Lepasoon: Hur ser styrelsen på Vattenfalls strategiska målsättning, Lars, för framtiden nu givet den här osäkra situationen?

Lars G Nordström: Det är så att vi har tycker jag en utmärkt formulerad vision som kvarstår fullständigt orubbad och det gäller det här om fossilfri inom en generation. Under den parollen så gäller det då att som jag sa vara snabbfotad att snabbt se vad som händer och framförallt snabbt agera utifrån de observationerna man gör.

Det är ju så att, och det har inte jag funderat ut, utan större tänkare än jag, de har sagt att det blir en tydligare uppdelning i den här situationen utav vinnare och förlorare i alla branscher.

Mindre utrymme för medelmåttiga spelare och om man då väljer att inte vara vare sig medelmåttig eller att vara en förlorare då måste man, som jag sade nyss, behärska det här med förändring och vara snabb. Det hindrar inte att man kan ha en stark övergripande vision för det som man vill åstadkomma, men sedan så kommer ett antal åtgärder att ha den största betydelsen för hur vi faktiskt lyckas och där är det snabbhet som gäller snarare än de här långsiktiga strategiska planeringsprocesserna.

Karin Lepasoon: Har du någonting också kanske som du vill avsluta med Magnus, innan vi tackar för den här dialogen?

Magnus Hall: Nej, men jag tror att det som vi sa nu nämligen att strategin ligger fast och vårt uppdrag är nu att navigera inom ramen för att vi vill säkerställa den långsiktiga strategin och möjliggöra ett fossilfritt liv inom en generation.

Att hitta den här balansen är någonting som är otroligt viktigt för oss just nu, men det är jag säker på att vi klarar av.

Karin Lepasoon: Ja, tack så väldigt mycket, både Lars via telefon och Magnus här och tack för uppmärksamheten kring dialogen.